Servetifünun Şiiri

1. Dışarda gürleyerek kükremiş bir ordu gibi
Döverdi sahili binlerce dalgalar, asabi.
– Yarın sen ağları gün doğmadan hazırlarsın;
Sakın yedek biraz ip al, mantar almadan gitme…
Açınca yelkeni hiç bakma, oynasın varsın;
Kayık çocuk gibidir, oynuyor mu kaydetme

Bu dizelerdeki teşbihlerin benzetilen ögeleri aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) ağ - şimşek B) dalga - kayık C) yelken - gün
D) ordu - çocuk E) sahil - insan

2. Aşağıdaki dizelerin hangisinde "Âcizlerin, zavallıların hasm-ı dâimi" **dizesindeki gibi ünlü tekrarından kaynaklanan bir ahenk söz konusudur?**

A) Binlerce emel, heves beraber
B) Ey şetâretli yolcu, gün kısadır
C) Nısf-ı leyl işte.. pür emel nazarım
D) Seherde seyre koyuldum semâyı sahrayı
E) Ferdâ senin; senin bu teceddüd, bu inkılâb

3. Pervâne-i zerrin gibi her zühre-i zerrin
Titrerdi zümürrüd-geh-i lerzân-ı çemende
Çağlardı leb-i sîm-i hıyâbân-ı semende
Bir çeşme-i billûr ile bir cûy-i bilûrin

Düşmüştü siyeh berg-i şebe şebnem-i sîmîn
Şeb-nem gibi titrerdi kamer leyl üzerinde
Bir şeb-pere-i hutfe bir âhû-yı çerende
Vermişti bu nüzhet-gehe bir vahşet-i nermîn

Âhû ile şeb-perre vü evrâk ile azhâr
Nâ-gâh fısıldaştı leb-i âb-ı revânda
Zîrâ şu perî-h^neye karşı bu evânda

Ey dürr-i yetîm-i sadef-i şefkâtim, ey yâr
Sen bir meh-i zî-ruh gibi yükseliyordun
Muzlim korunun zıllı içinden geliyordun

Bu şiirin nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A Triyole B) Terzarima C) Sone
D) Balad E) Serbest müstezat

4. Bu şeb de cuşiş-i yâdınla ağladım durdum
Gel ey kerime-i tarih olan güzel yurdum

(Bu gece de seni anmanın coşkunluğu ile ağladım durdum. Ey tarihin kızı olan güzel yurdum, gel!)

Ufuklarım nazarımdan nihan olup gideli,
Bu hâkdân-ı fenanın karardı her şekli.

(Ufukların gözümden gizlenip gideli, gözüme görünmez olalı bu ölümlü dünyanın her şekli karardı.)

Gözümde kalmadı yer, gök; batar, çıkar, giderim…
Zemine münkesirim, âsmana muğberrim.

(Gözümde yer gök kalmadı; batar çıkar giderim. Yere kırgınım, göğe dargınım.)

Gelir bu cevv-i kebûdun serairinde güler,
Çocukluğumdaki rüyaya benzeyen gözler.

(Çocukluğumdaki rüyaya benzeyen gözler bu mavi boşluğun içinde gizlenerek güler.)

Ne rüzgârında şemîm-i cibalimizdir esen,
Ne dalgalarda haber var bizim sevahilden.

(Ne rüzgârında esen, dağlarımızın kokusudur ne dalgalarda bizim kıyılardan haber var.)

Bu dizelerde şair aşağıdakilerin hangisine hitap etmektedir?

A) Tarihe B) Vatana C) Kadere
D) Tabiata E) Sevgiliye

5. Kimseden ümmid-i feyz etmem, dilenmem perr ü bâl
Kendi cevvim, kendi eflâkimde kendim tâirim
İnhina tavk-ı esaretten girandır boynuma
Fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür bir şairim

(Kimseden bir fayda ummam, kanat dilenmem; kendi boşluk, gök kubbemde kendim uçarım. Eğiliş, boynuma esaret halkasından ağırdır, fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür bir şairim.)

Bu dizeleri kaleme alan şair için aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenir?

A) Sabırlıdır. B) Ağırbaşlıdır. C) Kanaatkârdır.
D) Hoşgörülüdür. E) Gururludur.

6. Elhân-ı Şitâ'da mutluluk ile hüzün duygusu iç içedir. Bahara ait unsurlar saadeti, kışa ait unsurlar hüznü temsil ediyor. Galip duygu, kaybolan bir saadet duygusu veya melankolidir. Bu duygu, hemen hemen bütün - - - - hâkimdir. Hayali saadetler ve korkunç hakikat arasındaki çatışma onların başlıca temidir. Halit Ziya, bu duyguyu "mavi ve siyah" kelimeleri ile sembolize etmiş ve onun romanını yazmıştı. Elhân-ı Şitâ'ya Ahmed Cemil'in kışa şarkısı gözüyle bakılabilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Millî Edebiyat'a
B) Fecriati topluluğuna
C) Tanzimat edebiyatına
D) Cumhuriyet edebiyatına
E) Servetifünun edebiyatına

7. Bir ömr-i muhayyel.. hani gül-bînler içinde
Bir kuşcağızın ömr-i bahârisi kadar hoş;
Bir ömr-i muhayyel.. hani göllerde, yeşil, boş
Göllerde, o sâfiyyet-i vecdaâver içinde
Bir dalgacığın ömrü kadar zâil ü muğfel
Bir ömr-i muhayyel!

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Bireysel bir konu işlenmiştir.
B) Öğreticilik ağır basmaktadır.
C) Anlaşılır bir dil kullanılmıştır.
D) Hece ölçüsü tercih edilmiştir.
E) Sosyal eleştri yapılmıştır.

8. Diğer Servetifünuncular gibi o da sanatlar içinde musikiye büyük önem verir. François Coppee'nin tesirinde manzumeler kaleme alır. 1895'te doğan oğlu, hayatında ve dünyaya bakış tarzında önemli bir rol oynar. 1900-1909 yılları arasında yazdığı fakat yayımlamadığı şiirler muhteva (içerik) hatta üslup bakımından öncekilerden farklıdır. Hayatının son yıllarında hece ölçüsüyle ve sade bir dille çocuklar için yazdığı şiirleri Şermin adlı eserinde toplar. Tarih-i Kadim, Rübab-ı Şikeste, Haluk'un Defteri onun şiir kitaplarından birkaçıdır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cenap Şahabettin
B) Tevfik Fikret
C) Süleyman Nazif
D) İsmail Safa
E) Faik Ali

9. "Sâf ü râkid ... Hani akşamki tagayyür, heyecan?
Bir çocuk ruhu kadar pür-nisyân,
Bir çocuk ruhu kadar şimdi münevver, lekesiz
Uyuyor mâi deniz.
Ben bütün bir gecelik cûşiş-i ahzânımla,
O hayâlât-ı perîşânımla
Müteşekki, lâim,
Karşıdan safvet-i mahmûrunu seyr etmedeyim..." dizelerinde olduğu gibi Tevfik Fikret önce bir hayal kurar, sonra yazmaya başlar. Eğer kafasında bir hayal teşekkül etmezse konularını resimlerden, okuduğu hikâyelerden, Batılı eserlerden alır. Kaynak ne olursa olsun, hareket noktası daima bir tablodur.

Bu dizeler ve açıklamalardan yola çıkarak Tevfik Fikret'in aşağıdaki akımlardan hangisinden etkilendiği söylenebilir?

A) Sürrealizm
B) Sembolizm
C) Parnasizm
D) Fütürizm
E) Dadaizm

10. I

Bu şehr-i Sıtanbûl ki bî-misl ü bahâdır
Bir sengine yek-pâre Acem mülkü fedâdır

Bir gevher-i yek-pâre iki bahr arasında
Hûrşîd-i cihân-tâb ile tartılsa sezâdır
(Nedim)

II

Ey Marmara'nın mâi der-âgûşu içinde
Ölmüş gibi dalgın uyuyan tûde-i zinde
Ey Bizans, ey koca fertût-i musahhir
(Tevfik Fikret)

III

Ben İstanbul'da dağıldım zerre zerre
İstanbul damla damla içimde birikti
(Sezai Karakoç)

Aşağıdakilerden hangisi bu parçaların ortak bir özelliğidir?

A) Edebiyat gelenekleri
B) Dil özellikleri
C) Temaları
D) Ölçüleri
E) Birimleri

